

Sygn. akt I C 1257/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Beata Kozik

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Elżbieta Domińczak

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2018 r. w Dębicy na rozprawie

sprawy z powództwa **e. (...) z siedzibą w W.**

przeciwko K. C.

o zapłatę kwoty 8.309,36 zł

I. Oddała powództwo.

II. Kosztami uiszczonej opłaty sądowej od pozwu w kwocie 300,00 zł (słownie: trzysta złotych) obciąża powoda.

Uzasadnienie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Dębicy Wydział I Cywilny z dnia 9 stycznia 2018 r.

Powód e. (...) z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko K. C. o zapłatę kwoty 8.309,36 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie podał, że pozwany zawarł umowę w dniu 21 maja 2010 r. z (...) Bank S.A. o kredyt ratalny numer (...). Na podstawie tej umowy bank przekazał stronie pozwanej środki pieniężne w wysokości i na zasadach określonych w umowie. Pozwany nie wykonał zobowiązania i bank wypowiedział umowę w skutek czego umowa uległa rozwiązaniu i roszczenie banku stało się wymagalne. Powód nabył wierzytelność na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 24 marca 2017 r. przysługującą pierwotnemu wierzycielowi. Na dochodzoną pozew kwotę 8.309,36 zł składa się: niespłacona należność główna w wysokości 4.032,28 zł, skapitalizowane odsetki umowne w kwocie 306,95 zł naliczone za okres od dnia zawarcia umowy bankowej do jej rozwiązania według stopy procentowej określonej w umowie, skapitalizowane odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia w kwocie 3.653,21 zł liczone od dnia następnego po dniu rozwiązania umowy bankowej do dnia rozliczenia portfela nabytych przez powoda wierzytelności, tj. do dnia 19 stycznia 2017 r., od kwoty należności głównej 4.032,28 zł według stopy procentowej ustalonej w umowie, skapitalizowane odsetki ustawowe w kwocie 16,23 zł, obliczone od dnia następującego po dniu rozliczenia portfela wierzytelności nabytych przez powoda, tj. od dnia 20 stycznia 2017 r. do dnia poprzedzającego złożenie pozwu, od niespłaconej należności głównej 4.032,28 zł. Powód zawiadomił stronę pozwaną o nabyciu wierzytelności.

Na rozprawę w dniu 9 stycznia 2018 r. pozwany K. C. nie stawił się i nie złożył żadnych wyjaśnień.

Sąd Rejonowy w Dębicy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w dniu 9 stycznia 2018 r. wydał wyrok zaoczny.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód e. (...)z siedzibą w W. sporządził w dniu 10 listopada 2017 r. wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w stosunku do pozwanego K. C. stwierdzając, iż w księgach rachunkowych funduszu na dzień 10

listopada 2017 r. figuruje wymagalna wierzytelność w wysokości 8.309,36 zł, na którą składa się: kwota 4.032,28 zł z tytułu kapitału, kwota 3.976,39 zł z tytułu odsetek, kwota 300,69 zł z tytułu kosztów.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 10 listopada 2017 r., k. 25.

W dniu 24 marca 2017 r. została zawarta umowa przelewu wierzytelności pomiędzy (...) Bank S.A. z siedzibą we W., a powodem e. (...) z siedzibą w W..

Dowód:

- odpis umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 marca 2017 r., k. 18-20,

- wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 marca 2017 r., k. 37.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych e. (...) z siedzibą w W. z dnia 10 listopada 2017 r., odpisu umowy przelewu wierzytelności i wyciągu z elektronicznego załącznika do umowy z dnia 24 marca 2017 r., których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała.

Oddalił Sąd wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z kserokopii umowy bankowej z dnia 21 maja 2010 r., kserokopii zawiadomienia o cesji wierzytelności z dnia 24 kwietnia 2017 r., gdyż kserokopia nie jest dokumentem w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Tylko oryginały dokumentów bądź odpisy potwierdzone za zgodność z oryginałem przez notariusza albo pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Powód do pozwu dołączył kserokopię wyżej wymienionych dokumentów, które nie zostały uwierzytelnione.

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż roszczenie nie zostało udowodnione co do zasady i wysokości zgodnie z ciężarem dowodzenia wynikającym z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. Na powodzie ciążył obowiązek wykazania istnienia zobowiązania i wysokości zobowiązania pozwanego ze wskazaniem sposobu jego wyliczenia. Przedstawiony wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie korzysta z mocy dowodowej, jaką mają dokumenty urzędowe i nie mógł być dowodem na wysokość zobowiązania pozwanego.

Zgodnie z art. 244 §1 k.p.c. dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Przepis ten określa warunki formalne dokumentu urzędowego (sporządzenie w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania) oraz wprowadza domniemanie autentyczności i prawdziwości treści dokumentu urzędowego. To znaczy, że po pierwsze w postępowaniu przed sądem cywilnym dokument urzędowy jest uznawany za wydany przez podmiot, który został oznaczony jako wystawca dokumentu. Po drugie mamy do czynienia z domniemaniem zgodności z prawdą tego, co zostało w dokumencie urzędowo stwierdzone, a samo jego przedstawienie Sądowi jest wystarczającym dowodem w tym zakresie. Zarówno bank, jak i fundusz inwestycyjny nie zalicza się do wyżej wymienionych podmiotów. Zwrócić należy uwagę na stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zawarte w wyroku z dnia 15 marca 2011 r. P7/09 OTK-A 2011/2/12, w którym stwierdził, że art. 95 ust. 1 Prawa bankowego w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 2 zd. 1 i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny również w wyroku z dnia 11 lipca 2011 r. sygn. akt P 1/10 uznał, iż art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych w części,

w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zd. 1 i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Do ustalenia stanu faktycznego nie mogły posłużyć kserokopie dokumentów, które zostały załączone przez powoda do pozwu. Powód załączył jedynie kserokopię zawiadomienia o przelewie wierzytelności i kserokopię umowy bankowej. Kserokopie dokumentów nie mogły być podstawą ustalenia stanu faktycznego przez Sąd. Kserokopia dokumentu nie jest dokumentem w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Tylko oryginały dokumentów bądź odpisy potwierdzone za zgodność z oryginałem notariusza albo pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu.

Niedoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej i zaopatrzenie podpisem poświadczenia jej zgodności z oryginałem. Kserokopie dokumentów bez stwierdzenia ich zgodności z oryginałem nie są dokumentami w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r. III CZP 37/94, OSNCP 1994, nr 11, poz. 206, wyrok z dnia 27 lutego 1997 r. III CKN 7/57 – niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2004 r. I CK 32/04, LEX numer 529692). Obowiązkiem strony, w szczególności zastąpionej przez profesjonalnego pełnomocnika, jest dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów oznacza zaferowanie takich dowodów, które spełniają ustawowe wymagania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego.

Powód domagał się zasądzenia kwoty 8.309,36 zł, na którą według twierdzeń pozwu składa się należność główna z tytułu kapitału w kwocie 4.032,28 zł, z tytułu odsetek kwota 3.976,39 zł, z tytułu kosztów kwota 300,69 zł.

Zdaniem Sądu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż roszczenie nie zostało udowodnione co do zasady i wysokości zgodnie z ciężarem dowodzenia wynikającym z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. Na powodzie ciążył obowiązek wykazania istnienia zobowiązania i wysokości zobowiązania pozwanego ze wskazaniem sposobu jego wyliczenia.

Zauważyć należy, że co do sumy odsetek powód nie wyjaśnił w pozwie od jakiej kwoty i według jakiej stopy procentowej kwota ta została wyliczona, za jaki okres czasu, nie wynika to także z żadnych dokumentów. Również co do należności głównej powód nie wykazał jakiego okresu czasu dotyczy, ani wysokości tej należności. Uwzględnienie powództwa co do sumy głównej nastąpiłoby więc bez ustalenia podstawy faktycznej żądania pozwu. Skutkuje to jego oddaleniem (art.6 k.c.). Oznacza to, że także żądanie odsetek od tej sumy na podstawie art. 482 k.c. jest niemożliwe do uwzględnienia (art.6 k.c.).

Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa. Z kolei zgodnie z art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. W myśl art. 359 § 2 k.c. jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych. Z kolei art. 359 § 2¹ k.c. stanowi, że maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne (art. 359 § 2² k.c.).

Kwota dochodzona pozvem stanowi zarówno należność główną, odsetki, koszty co wynika z przedstawionego wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu. Powód nie przedstawił dokumentów, na podstawie których Sąd mógłby dokonać oceny prawidłowości wyliczenia kwot dochodzonych przez powoda i ich zasadności. Również Sąd nie miał możliwości dokonania weryfikacji zasadności żądania odsetek od odsetek, gdyż i na

tę okoliczność powód nie przedstawił żadnego dowodu. Powód nie przedłożył umowy bankowej, wypowiedzenia tej umowy, wyliczenia dochodzonej wierzytelności, tabeli oprocentowania, rocznej stopy oprocentowania, warunków zmiany rocznej stopy oprocentowania. Powód nie udowodnił również, aby nabył wierzytelność w stosunku do pozwanego. Załączony do pozwu wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności (k. 37) nie zawiera podpisów osób umocowanych do składania oświadczeń woli w imieniu sprzedającego wierzytelność i nabywającego.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten sytuuje dwie zasadnicze reguły - pierwszą wymagającą generalnie udowodnienia faktu na który strona się powołuje, a który powoduje określone skutki prawne, oraz drugą, która statuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która wywodzi zeń skutki prawne - a więc tworzy „ogólną zasadę rozkładu dowodów” (tak A. Kidyba(red.) K. Kopaczyńska - Pieczenia, E. Niezbacka, Z. Gawlik, A. Janiak, A. Jedliński, T. Sokołowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I Część ogólna, LEX, 2009). Zatem nawet samo przyznanie faktów przez drugą stronę postępowania nie może stanowić wystarczającego dowodu na istnienie tego faktu, który zawsze musi zostać potwierdzony materiałem dowodowym. Druga z reguł wyżej opisanych wskazuje, kto poniesie negatywne skutki nie udowodnienia konkretnego faktu przy czym art. 6 k.c. określa to na polu prawa materialnego, zaś odpowiadający mu art. 232 k.p.c. na polu prawa procesowego. Innymi słowy

z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1971r. II PR 313/69, OSN 1970, nr 9, póż. 147). Nie ulega żadnym wątpliwości, że w przedmiotowym stanie faktycznym osobą, na której spoczywał obowiązek udowodnienia faktu istnienia wymagalnego zobowiązania i jego wysokości był powód. Z art. 6 k.c. wynika dla Sądu obowiązek rozstrzygnięcia merytorycznego nawet wtedy, gdy postępowanie dowodowe nie miało właściwie ze względu na bezczynność strony miejsca. W takiej sytuacji Sąd winien orzec na niekorzyść strony, która twierdzenia i roszczenia swe opierała na faktach nieudowodnionych (P. M. (w:) Kodeks cywilny... red. E. G., 1.1, s. 34.

W ocenie Sądu należało oddalić powództwo orzekając wyrokiem zaocznym, gdyż brak było podstaw przyjęcia przez Sąd za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie (art. 339 § 2 k.p.c.). Zdaniem Sądu nie istniał materiał dowodowy, który pozwalałby na ustalenie, że wierzytelność względem pozwanego na jaką powoływał się powód rzeczywiście mu przysługuje. Ma to znaczenie z uwagi na fakt, iż tylko wierzyciel może domagać się spełnienia konkretnego świadczenia o dłużnika. Sam fakt nie ustosunkowania się przez pozwanego do twierdzeń pozwu nie stanowił okoliczności, która nakazywałaby uwzględnić powództwo, ponieważ Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości, co do zasadności pozwu. W dyspozycji art. 339 § 2 k.p.c. nie chodzi o prawne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda. Domniemanie to dotyczy wyłącznie strony faktycznej i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego – domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. I Pr. – wkł. 1999/9/30). Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy w świetle przepisów obowiązującego prawa materialnego, twierdzenia powoda uzasadniają uwzględnienie żądań pozwu, w zakresie tym bowiem nie obowiązuje domniemanie z art. 339 § 2 k.p.c., negatywny zaś wynik takich rozważań powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 września 2013 r., sygn. akt I ACa 494/13, LEX numer 1378705).

Ponieważ roszczenie powoda zostało oddalone na podstawie art. 108 k.p.c. Sąd Rejonowy orzekł, iż powoda obciążają uiszczone przez niego koszty opłaty sądowej od pozwu w kwocie 300,00 zł, gdyż brak podstaw zasądzenia ich od pozwanego w oparciu o art. 98 k.p.c.